

การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบางแสน 2

องค์การบริหารส่วนตำบลเขื่อนอุบลรัตน์ จังหวัดขอนแก่น

เมื่อประเทศไทยประสบกับปัญหาวิกฤตเศรษฐกิจในปีพ.ศ. 2540 ทำให้รายได้ของประชาชนลดลง รัฐบาลจึงมีนโยบายส่งเสริมการท่องเที่ยวในประเทศ เพื่อเป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจและกระจายรายได้สู่ชุมชน

ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลเขื่อนอุบลรัตน์ จึงมีแนวคิดในการส่งเสริมการท่องเที่ยวในตำบล เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล เนื่องจากตำบลเขื่อนอุบลรัตน์อยู่ใกล้เขื่อนอุบลรัตน์ ซึ่งเป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญของจังหวัดขอนแก่น มีความพร้อมด้านปัจจัยพื้นฐานอย่างเช่น ที่พักอาศัย ร้านอาหาร สวนสาธารณะ และสนามกอล์ฟ นอกจากนี้ยังมีชายหาดที่สวยงามคล้ายกับชายหาดบางแสนจังหวัดชลบุรี มีศักยภาพที่จะพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวต่อไป

วิถีใหม่

ในปี 2540 อบต. เขื่อนอุบลรัตน์ จัด "การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบางแสน 2" เพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจและเพิ่มรายได้ให้ประชาชนในตำบล

ข้อมูลพื้นฐานปัจจุบัน
: ปี พ.ศ. 2546

อำเภอ: อุบลรัตน์

จังหวัด: ขอนแก่น

ประชากร: 3,607 คน

พื้นที่: 87.6 ตร.กม.

ประเภทท้องถิ่น :
องค์การบริหารส่วนตำบล

การเลือกตั้ง : ทางอ้อม

ผลงานที่ได้ดำเนินการ

1. อบต. เขื่อนอุบลรัตน์ดำเนินการขอใช้พื้นที่เป็นการชั่วคราวในโครงการ "บางแสน 2" จากไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (กฟผ.) ในปี 2540 เป็นเนื้อที่ประมาณ 13-2-00 ไร่ ในเขตที่ดินของอ่างเก็บน้ำเขื่อนอุบลรัตน์ บริเวณคุ้มหินเพลิง บ้านท่าเรือ ตำบลเขื่อนอุบลรัตน์ อำเภออุบลรัตน์ จังหวัดขอนแก่น
2. อบต. เขื่อนอุบลรัตน์ร่วมกับกำนัน ผู้ใหญ่บ้านและผู้นำชุมชน ทำการปรับภูมิทัศน์ในการแหล่งท่องเที่ยว "บางแสน 2"
3. ในปี 2541 อบต.เขื่อนอุบลรัตน์ดำเนินการจัดระเบียบผู้ประกอบการ กำหนดบริเวณให้ประกอบการจำนวน 60 บล็อก รวมทั้งจัดทำโครงสร้างพื้นฐาน ตั้งแต่ ถนนทางเข้า ไฟฟ้า น้ำประปา ถังขยะ และทำป้ายประกาศเพื่อกำหนดราคาอาหารและการให้บริการ โดยเก็บค่าธรรมเนียมจากร้านค้า 300 บาทต่อเดือน หาบเร่ วันละ 10 บาท และสำหรับผู้ประกอบการร้านค้าต้องจดทะเบียนและเสียภาษีป้ายให้กับ อบต.
4. อบต. เขื่อนอุบลรัตน์ร่วมกับสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดขอนแก่น จัดอบรมผู้ประกอบการร้านอาหาร ปีละ 2 ครั้ง ตามนโยบาย Clean Food Good Taste
5. ในปี 2545 คณะกรรมการหาดบางแสน 2 บ้านหินเพิง หมู่ 3 จำนวน 32 คน ได้รับอนุญาตจาก อบต. เขื่อนอุบลรัตน์ให้ทำหน้าที่บริหารจัดการในด้านการท่องเที่ยวภายใต้ชื่อ "บางแสน 2"
6. จัดกิจกรรมตามประเพณีนิยมในแต่ละเทศกาล เช่น สงกรานต์ ประเพณีบั้งไฟ ลอยกระทง เป็นต้น เพื่อเป็นการดึงดูดให้นักท่องเที่ยวเข้ามาเที่ยวในพื้นที่

การระดมทรัพยากร

- เงินสนับสนุนโครงการ**
1. ในปี 2540 ใช้งบประมาณของอบต. สำหรับซ่อมถนนลูกรัง เป็นเงิน 11,200 บาท และจัดซื้อถังขยะ เป็นเงิน 3,390 บาท รวมทั้งสิ้น 14,590 บาท
 2. ในปี 2541 ใช้งบประมาณ สำหรับซ่อมถนนลูกรัง เป็นเงิน 20,790 บาท และทำการขยายเขตไฟฟ้า เป็นเงิน 29,378 บาท รวมทั้งสิ้น 50,168 บาท
 3. ในปี 2542 ใช้งบประมาณของอบต. สำหรับจ้างเก็บขยะ เป็นเงิน 48,000 บาท และจัดซื้อถังขยะ เป็นเงิน 10,500 บาท รวมทั้งสิ้น 58,500 บาท

- อุปกรณ์/เครื่องมือ**
1. ร้านอาหาร จำนวน 60 บล็อก
 2. ถังขยะ จำนวน 15 ใบ

- บุคลากร**
1. สมาชิกสภา อบต. เชื้อนอุบลรัตน์ ดำเนินการเก็บค่าเช่าและดูแลความปลอดภัย วันละ 1 คน หมุนเวียนกัน
 2. กำนัน ผู้ใหญ่บ้านและผู้นำชุมชน ช่วยเหลือด้านการปรับปรุงสถานที่ โครงสร้าง พื้นฐานและประสานงานกับประชาชนในตำบล
 3. คณะกรรมการหาดบางแสน 2 จำนวน 32 คน ทำหน้าที่บริหารจัดการการท่องเที่ยว "บางแสน 2"

ขั้นตอนในการดำเนินการ

วัน เดือน ปี	กิจกรรมที่ทำ	ผู้รับผิดชอบ
สิงหาคม-กันยายน 2540	-ผู้บริหารอบต. เชื้อนอุบลรัตน์ ประชุมเกี่ยวกับการขอใช้พื้นที่บริเวณคุ้มหินเพลิง บ้านท่าเรือ เชื้อนอุบลรัตน์ เพื่อปรับปรุงให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว -จัดสถานที่ในบริเวณคุ้มหินเพลิง ให้สำหรับประชาชนได้เล่นน้ำบริเวณหาด และมีการจำหน่ายอาหารเครื่องดื่ม	ผู้บริหาร อบต.
กันยายน 2540	-วางแผนการจัดงานลอยกระทง	ผู้บริหาร อบต. เชื้อนอุบลรัตน์ และกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน
ตุลาคม 2540 พฤศจิกายน 2540	-ทำการปรับพื้นที่ เพื่อเตรียมจัดงานลอยกระทง -จัดงานลอยกระทง -ประชาสัมพันธ์ทางโทรทัศน์ช่อง 11 และช่องอื่น ๆ เกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวแห่งใหม่	ผู้บริหาร อบต. เชื้อนอุบลรัตน์
22 ธันวาคม 2540	-ขออนุญาตใช้ที่ดินดำเนินโครงการ "บางแสน 2"ชั่วคราว กับ การไฟฟ้าพลังน้ำภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	ผู้บริหาร อบต. เชื้อนอุบลรัตน์
30 มีนาคม 2541	-การไฟฟ้าพลังน้ำภาคตะวันออกเฉียงเหนืออนุญาตให้ใช้พื้นที่ชั่วคราวตามเงื่อนไขของการไฟฟ้า เนื้อที่ประมาณ 13-2-00 ไร่ ในเขตที่ดินของอ่างเก็บน้ำ เชื้อนอุบลรัตน์ เพื่อจัดทำเป็นแหล่งท่องเที่ยว "บางแสน 2"	ผู้บริหาร อบต. เชื้อนอุบลรัตน์/ การไฟฟ้าพลังน้ำภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
เมษายน 2541	-สร้างถนนเข้า-ออก ติดตั้งไฟฟ้า และถังขยะบริเวณแหล่งท่องเที่ยว	ผู้บริหาร อบต. เชื้อนอุบลรัตน์ และกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน
29 ต.ค. และ 6 พ.ย. 2541	-ประชุมร่วมระหว่างไฟฟ้าและอบต. เรื่องหาดบางแสน 2	ผู้บริหาร อบต. เชื้อนอุบลรัตน์/ การไฟฟ้า
เดือนธันวาคม 2541	-สร้างแฟรมน้ำจำนวน 60 บล็อก สำหรับทำร้านค้าและร้านอาหาร	ผู้ประกอบการร้านค้า
ต.ค. 2544	-จัดทำโครงการขอรับงบประมาณปรับปรุงหาดบางแสน 2 จากการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย แต่	ผู้บริหาร อบต. เชื้อนอุบลรัตน์/ ททท.

วัน เดือน ปี	กิจกรรมที่ทำ	ผู้รับผิดชอบ
15 ธ.ค. 2544	ไม่ได้รับการตอบรับ -ประชุมผู้ประกอบการห่วงยาง	ผู้บริหาร อบต./ ผู้ประกอบการห่วงยาง
27 ธ.ค. 2544	-ประชุมผู้ประกอบการร้านค้าขายอาหาร	ผู้บริหาร อบต.
28 ธ.ค. 2544	-ประชุมผู้ประกอบการเรือสปีดเตอร์	ผู้ประกอบการร้านค้าขายอาหาร/ ประกอบการเรือสปีดเตอร์
7 ม.ค. 2545	-ประชุมร่วมระหว่างผู้บริหาร อบต.กับผู้ประกอบการร้านค้าขายอาหาร เพื่อกำหนดราคาอาหาร	ผู้บริหาร อบต./ ผู้ประกอบการร้านค้าขายอาหาร
23 พ.ค. 2545	-อำเภออุบลรัตน์ประชุมศึกษาเพื่อหาแนวทางการพัฒนาและจัดระเบียบหาดบางแสน 2	อำเภออุบลรัตน์/ อบต.
7 มิ.ย. 2545	-ผู้ประกอบการเสนอขอบริหารจัดการหาดในรูปแบบคณะกรรมการหาดบางแสน 2	ผู้ประกอบการ
14 มิ.ย. 2545	-สภาอบต. มีมติอนุมัติให้คณะกรรมการบริหารหาดบางแสน 2 เป็นผู้รับผิดชอบและต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขของการไฟฟ้าฯ	อบต. เขื่อนอุบลรัตน์ / คณะกรรมการบริหารหาดบางแสน 2
กรกฎาคม 2545	-ศึกษาดูงาน ณ หาดบางแสน จังหวัดชลบุรี	
24 ส.ค. 2545	-คณะกรรมการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมสภาผู้แทนราษฎรเข้าศึกษาดูงานในพื้นที่หาดบางแสน 2	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดขอนแก่น/ ผู้บริหารอบต./ ผู้ประกอบการ
ธันวาคม 2546	- ประชุมคณะกรรมการหาดบางแสน 2 เกี่ยวกับด้านสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อมอย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง และแจ้งผลการดำเนินการของหาดบางแสน 2 ต่อที่ประชุมหัวหน้าส่วนราชการระดับอำเภอทุกเดือน	คณะกรรมการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมสภาผู้แทนราษฎร อบต.

หน่วยงานที่เข้าร่วมดำเนินการ

-- หน่วยงาน/องค์กร --

การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย

สถานีโทรทัศน์ช่อง 11
สาธารณสุขจังหวัดและ
สาธารณสุขอำเภอ
ผู้ประกอบการ

-- บทบาทความร่วมมือ --

- อนุญาตให้ใช้ที่ดินเนื้อที่ประมาณ 13-2-00 ไร่ ในเขตอ่างเก็บน้ำเขื่อนอุบลรัตน์ บริเวณคุ้มหินเพลิง บ้านท่าเรือ เพื่อพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวบางแสน 2 เป็นการชั่วคราว
- ประชาสัมพันธ์ "บางแสน 2" ให้เป็นที่รู้จักแก่นักท่องเที่ยว
- อบรมผู้ประกอบการร้านอาหาร ตามนโยบาย Clean Food Good Taste ปีละ 2 ครั้ง
- ให้การสนับสนุนและร่วมมืออย่างดีในการดำเนินการโครงการนี้

ประเมินผลความสำเร็จ

ก่อนการดำเนินการ

1. ในเขตอบต. มีทัศนียภาพที่สวยงามแต่ยังไม่ได้มีการพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว

2. รายได้ส่วนใหญ่ของประชาชนในตำบลได้จากการทำไร่ ทำนา ซึ่งขึ้นอยู่กับผลผลิตในแต่ละฤดูกาล

หลังการดำเนินการ

1. ทำให้แหล่งท่องเที่ยวในตำบลเขื่อนอุบลรัตน์เป็นที่รู้จักมากยิ่งขึ้น มีนักท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้นไม่น้อยกว่าปีละ 50,000 คน และโดยเฉลี่ยมีนักท่องเที่ยวมาพักผ่อนไม่น้อยกว่าปีละ 200,000 คน
2. ทำให้เกิดกลุ่มอาชีพเพิ่มขึ้น อาทิเช่น ร้านค้าขายอาหารและเครื่องดื่มจำนวน 53 ร้าน หมอนวดไทย 2 ราย บริการเช่าห่วงยาง เช่าสกีตเดออร์ บานานาโบ๊ต จักรยานน้ำ และร้านขายของฝาก เป็นต้น ซึ่งผู้ประกอบการทั้งหมดประมาณ 400 คน ส่งผลทำให้เพิ่มรายได้ให้แก่ครอบครัวได้ไม่น้อยกว่าปีละ 180,000 บาท

อุปสรรคและการแก้ไขปัญหา

อุปสรรค	การแก้ไขปัญหา
1. ในช่วงแรกการไฟฟ้าฝ่ายผลิตฯไม่อนุญาตให้ใช้พื้นที่บริเวณอ่างเก็บน้ำเขื่อนอุบลรัตน์	1. คณะผู้บริหาร อบต. ร่วมกับกำนันผู้ใหญ่บ้าน เริ่มพัฒนาบริเวณดังกล่าวเป็นแหล่งท่องเที่ยวเล็ก ๆ และทำหนังสือขออนุญาตใช้สถานที่ดังกล่าวจนกระทั่งได้รับอนุญาตในเวลาต่อมา
2. สมาชิกสภา อบต. และชาวบ้านบางคนไม่เห็นด้วยกับการจัดทำแหล่งท่องเที่ยวและไม่เข้าใจถึงผลประโยชน์ที่ตนจะได้รับ	2. คณะผู้บริหาร อบต. จัดประชุม ชี้แจงให้เกิดความเข้าใจถึงประโยชน์ที่จะได้รับ

ความยั่งยืนในการดำเนินการ

คณะผู้บริหาร อบต. มีแผนปรับปรุงภูมิทัศน์และจัดระเบียบการดำเนินงาน "บางแสน 2" ในปี 2547 รวมทั้งได้นำเสนอโครงการนี้เข้าในแผนพัฒนาอำเภอ เพื่อพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญต่อไป

ความเป็นไปได้ในการถ่ายทอดประสบการณ์

แนวคิดนี้พร้อมที่จะถ่ายทอดไปยัง อบต. ต่างๆ ซึ่งมีโครงการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมให้แก่ประชาชนในชุมชน เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของคนในชุมชน หากเพียงแต่มีผู้บริหารของ อบต. ที่มีภาวะผู้นำและเข้มแข็ง เอาใจใส่จริงจัง และมีกลุ่มองค์กรต่างๆ ที่พร้อมจะให้การสนับสนุน และสิ่งที่สำคัญอีกประการหนึ่งที่ต้องคำนึงถึงคือศักยภาพขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการดำเนินการคืองบประมาณ ว่าสามารถจัดสรรงบประมาณให้กับกิจกรรมนี้ได้อย่างทั่วถึงหรือไม่

แหล่งข้อมูลเพิ่มเติม

ชื่อ-นามสกุล : จ.ส.ด. อำนวย รุ่งรัตน์
ตำแหน่ง : ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลเขื่อนอุบลรัตน์
หน่วยงาน : องค์การบริหารส่วนตำบลหนองเขื่อนอุบลรัตน์
ที่อยู่ : ตำบลเขื่อนอุบลรัตน์ อำเภอเขื่อนอุบลรัตน์ จังหวัดขอนแก่น
โทรศัพท์ : (043) 372-203 , (09) 576-6020

ชื่อ-นามสกุล : นายเจริญ ธรรมเสนานภาพ
ตำแหน่ง : กำนัน
หน่วยงาน : ตำบลเขื่อนอุบลรัตน์ อำเภอเขื่อนอุบลรัตน์ จังหวัดขอนแก่น
โทรศัพท์ : (043) 446-063 , (01) 055-1542

ข้อมูลเกี่ยวกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในปีที่มีการเริ่มวิถีใหม่ : พ.ศ. 2540

ประเภทของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	องค์การบริหารส่วนตำบล
สถานที่ตั้ง	ตำบลเขื่อนอุบลรัตน์ อำเภอเขื่อนอุบลรัตน์ จังหวัดขอนแก่น 40250
ขนาดพื้นที่	87.6 ตารางกิโลเมตร
งบประมาณรายจ่ายทั้งสิ้น	1,446,700 บาท (ปีงบประมาณ 2540) 0.62% หมวดรายจ่ายงบกลาง 3.29% หมวดค่าจ้างชั่วคราว 9.29% หมวดค่าตอบแทน 2.74% หมวดค่าใช้สอย 0.35% หมวดค่าสาธารณูปโภค 83.10% หมวดค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง
งบประมาณรายได้ทั้งสิ้น	1,528,428 บาท (ปีงบประมาณ 2540) 12.84% หมวดภาษีอากร 87.16% หมวดเงินอุดหนุน
จำนวนพนักงานและลูกจ้าง	6 คน ทั้งหมด 3 คน พนักงานท้องถิ่น 2 คน ลูกจ้างประจำ 1 คน ลูกจ้างชั่วคราว
จำนวนประชากร	3,030 คน
จำนวนครัวเรือน	540 ครัวเรือน
ลักษณะของเมืองและ วิถีชีวิตประชาคม	สภาพภูมิประเทศของตำบลเขื่อนอุบลรัตน์ มีพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบสลับกับที่ดอน และติดกับภูเขายาวตลอดแนว มีแหล่งน้ำสำหรับอุปโภคบริโภค เนื่องจากด้านทิศตะวันตกติดกับอ่างเก็บน้ำเขื่อนอุบลรัตน์ และบริเวณดังกล่าวเป็นหาดทรายราบเรียบยาวประมาณ 1 กิโลเมตร ซึ่งเป็นภูมิประเทศที่สวยงาม เหมาะแก่การท่องเที่ยว ประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพ ทำนา ทำไร่ ทำสวน และประมง ส่วนอาชีพรองลงมา คือ การเลี้ยงสัตว์ รับจ้างทั่วไป